

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie P - Número 102 / III Legislatura / Vuitè període

Dimecres, 25 de setembre de 1991

Presidència del Molt Honorable
Sr. Joaquim Xicoy i Bassegoda

Sessió Plenària núm. 76

Primera reunió

SUMARI

La sessió s'obre a les onze del matí i tretze minuts.

Debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu (Punt únic de l'ordre del dia.)

Exposició: M. H. Sr. President de la Generalitat.

Un canvi d'horitzó, en l'àmbit espanyol i en l'internacional (p. 5170).

El context europeu (p. 5170).

La situació de Catalunya (p. 5172).

La política econòmica del Govern de l'Estat (p. 5173).

La competitivitat (p. 5174).

La política econòmica del Govern de la Generalitat (p. 5174).

Els obstacles a l'acció de la Generalitat: el competencial i el pressupostari (p. 5175).

L'autogovern: quatre reclamacions bàsiques

Prioritat de la Generalitat (p. 5176).

Status jurídic i polític de la llengua i competència exclusiva en cultura (p. 5177).

El sistema de finançament (p. 5177).

La qüestió competencial (p. 5179).

El nou impuls: la mobilització moral, la cohesió interna i la convivència (p. 5180).

Les perspectives de futur; el model de nació (p. 5181).

La sessió se suspèn a tres quarts d'una del migdia i vuit minuts.

SESSIÓ PLENÀRIA Núm. 76.1

La sessió s'obre a les onze del matí i tretze minuts. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'Oficial Major.

Al banc del Govern seu el M. H. Sr. President de la Generalitat, acompanyat dels H. Srs. Consellers de Governació, d'Economia i Finances, d'Ensenyament, de Cultura, de Sanitat i Seguretat Social, de Política Territorial i Obres Públiques, de Treball, de Justícia, d'Indústria i Energia, de Comerç, Consum i Turisme, de Benestar Social i de Medi Ambient.

Ordre del dia

Punt únic: Debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu.

El Sr. PRESIDENT: Comença la sessió.

D'acord amb l'article 123 del Reglament, aquesta sessió tindrà un únic punt de l'ordre del dia, que és: debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu.

Té la paraula el molt honorable senyor President de la Generalitat.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT (Jordi Pujol i Soley): Molt honorable senyor President, senyores i senyors diputats, d'acord amb el que preveu el Reglament d'aquest Parlament, em presento davant la Cambra per iniciar el debat de política general, que preceptivament s'ha de fer cada any.

Recentment, la revista anglesa *The Economist* ha dedicat un llarg estudi a Espanya, centrat en la tesi del que ells en diuen el *watershed*, és a dir, de la divisòria d'aigües. Espanya es troba —diu *The Economist*— en un moment de canvi, en una divisòria d'aigües, i crec que té raó, però vull matisar-ho o complementar-ho amb dos comentaris: el primer és que això és molt més general —no passa només a Espanya—; el segon, que en comptes de divisòria d'aigües, en el cas concret de Catalunya, crec més encertat —i més endavant veurem per què— dir que hi ha un canvi d'horitzó.

Vull avançar-los també que crec que aquesta nova situació pot ser bona per a Catalunya. Ho avanço a fi que l'anàlisi que vaig a fer de les crisis i de les perplexitats que, en part, configuren el moment present, no els faci concloure abans d'hora que veig malament les possibilitats actuals de Catalunya: ben al contrari, les veig bé, a condició que sapiguem aprofitar l'etapa que ara comença.

També vull precisar que la situació de canvi i d'incertesa que ara vivim es produeix després d'uns anys de grans progressos: progressos com la transició política i la consolidació de la democràcia a tot Espanya, progressos en la integració europea, progressos com el creixement econòmic i la millora de les infraestructures, progressos com són importants avenços de caràcter social. A Catalunya, a aquests mateixos avenços, que en alguns casos han estat més acusats que a la resta de l'Estat, cal afegir-n'hi d'altres de caràcter lingüístic i, en general, de consolidació nacional. Tot i la meua constant denúncia de la insuficiència de l'autonomia catalana, seria contrari a la veritat i a la justícia negar que hi ha hagut progressos importants, també en

aquest camp. Però també en el tema autonòmic comença a haver-hi un nou horitzó.

Dit això, a fi de dibuixar el que crec que és el context en què ens movem, em proposo analitzar breument aquesta situació d'inici d'una etapa nova en diversos aspectes i àmbits.

Primer, hi ha un canvi d'horitzó en l'àmbit espanyol. Durant la dècada dels vuitanta hi hagué, primer, un missatge, després, una política socialista, que —sense entrar ara en la seva valoració— indubtablement foren operatius; ara ja ho són molt menys. I les prediccions són bastant unànimes a considerar que després de cinc anys bons en l'aspecte del creixement econòmic i de les millores socials, ara vénen cinc anys més difícils, no dic dolents: això ja es veurà i, en part, depèn del que es faci; dic: més difícils. A més, és cada cop més clar que, malgrat els progressos que hi ha hagut de 1975 ençà, Espanya segueix tenint serioses febleses polítiques i econòmiques.

Espanya té, segons el meu parer, unes possibilitats molt importants, però a condició que sigui conscient de la seva realitat, dels seus problemes i de la necessitat que té de mobilitzar tots els seus actius i no d'automutilar-se o de fer fugides endavant. Quan, per exemple, es diu que, en el cas —sembla que superat a mitges— que s'apliqués el criteri de les dues velocitats en la construcció europea, es diu que Espanya seria del grup A —és a dir, del ràpid—, es dona una mica la impressió d'una fugida cap endavant. I perillosa. Quin preu hauríem de pagar per mantenir-nos macroeconòmicament al nivell d'Alemanya o dels països del Benelux? I, quan un tema com el de Catalunya és tractat a base d'escórrer el «bulto», es fa una operació de resta, no de mobilització d'energies, sinó de resta.

He d'afegir que no dona la impressió que en aquests moments, a Espanya, intel·lectualment i políticament, s'estiguin elaborant un missatge i un programa nous. Domina l'anar fent i l'aprofitament del que en podríem dir el resplendor de l'any 1992, però no es veu una proposta per al 1993, per després. Ni en el tema polític, ni en l'econòmic, ni en el de la moral pública. I crec del cas dir que l'any 1992 ja pertany al passat. Encara ens cal acabar de dur a bon terme part del programa de 1992 —entre altres coses, en el nostre cas, la celebració dels jocs olímpics—, i ho hem de fer bé. Però el missatge i el programa de 1992, si bé poden ser aprofitats encara a efectes d'imatge, en canvi, en el grau en què finalment siguin aplicats, en gran part ja estan fets, o és com si estiguessin fets. No pertanyen al futur, ni tenen ja capacitat de mobilització. Ja no ens en podem refiar per anar col·lectivament endavant.

Segon punt. Hi ha un canvi d'horitzó internacional, i també, més concretament, europeu. En el més general de tot el món no m'hi aturaré gaire. Hi ha hagut el final de la guerra freda, amb la consolidació de l'hegemonia nord-americana, bé que, aquesta hegemonia, temperada i mitigada pel desequilibri entre la força militar, política i diplomàtica, per una banda, i l'econòmica, per l'altra, dels Estats Units. Hi ha hagut el col·lapse soviètic. Hi ha l'intent de crear un nou ordre mundial i la necessitat que tots nosaltres —europeus— sentim que Europa hi jugui un paper molt important; és a dir, que el nou ordre no respongui només a un lideratge americà. Tot això és relativament nou i marca un canvi d'horitzó.

Però —tercer punt— el que ens toca realment de prop són els canvis que s'estan produint a Europa. Nosaltres no solament som europeus, sinó que estem submergits a Europa, i a més

hem jugat sempre la carta europea, a tots els efectes, els catalans hem jugat sempre aquesta carta. Per tant, el que passa a Europa és capital per a Catalunya. I a Europa passen moltes coses que fan que els plantejaments que s'han estat fent fins ara vacil·lin, i que fan que hi hagi una gran perplexitat. Enumerem i analitzem unes quantes d'aquestes coses que passen.

Primer. S'ha posat molt de manifest la insuficiència política de la Comunitat Econòmica Europea. El nostre paper europeu a la Guerra del Golf fou trist, fou penós. I la inferioritat política nostra enfront dels Estats Units és evident a cada moment. Els posaré un exemple especialment significatiu. El President Mitterrand va convèncer —i ja li va costar—, va convèncer el President Havel d'organitzar a Praga una conferència, que se'n va dir «de la Confederació Europea». Havel no és un polític qual·sevol: és la nineta dels ulls de molts polítics occidentals, i Txecoslovàquia —més exactament, ara, la República Txeca i Eslovaca— també ho és. Doncs, bé, Havel va deixar clar que a la República Txeca i Eslovaca no li interessava una confederació europea —europea, eh?— que no inclogués els Estats Units d'Amèrica: una confederació europea sense els Estats Units d'Amèrica no interessa el President Havel.

Segon punt. Fins fa poc la Comunitat tenia uns objectius clars, i també ho eren el mètode de treball i el calendari: mercat interior —amb el que suposa de redacció i aplicació de les prop de tres-cents directrius previstes per al primer de gener del 93—, unitat econòmica i monetària, unitat política, consolidació de la comunitat dels dotze estats membres abans d'admetre'n de nous, etcètera. Avui tot això s'ha vist alterat. Per començar, el ritme s'ha alentit molt. Per altra banda, la confusió entorn d'alguns d'aquests objectius és creixent. S'ha arribat a parlar obertament de la possibilitat de l'Europa de les dues velocitats, i no està descartat que en la pràctica, en bona part, no s'apliqui aquest concepte. A la difícil relació que ja hi havia amb Gran Bretanya s'hi afegeix la posició, probablement, sincerament —jo crec que sincerament—, pro-comunitària d'Alemanya, però inevitablement diferent de la que tenia fins fa poc.

Deixin-me dir de passada que el Govern de la Generalitat i, naturalment, Convergència Democràtica i Unió Democràtica donen suport a la posició recentment exposada pel President del Govern de reclamar que el procés d'unificació europea no s'aturi, i que a Maastricht, el proper mes de desembre, s'avanci en la unificació econòmica i monetària, i en la política.

De la mateixa manera, permetin-me dues observacions. Primera: el Govern espanyol segueix tenint una actitud poc favorable als legítims drets dels pobles que a l'est i al centre d'Europa reclamen la seva llibertat, i això no és just ni democràtic. Per cert que aquest criteri el porta a manifestar-se fins i tot molt reticent envers iniciatives tan moderades com el reconeixement del paper de les regions a l'Europa comunitària. Segon: no hi ha hagut mai, no hi ha hagut mai, des de fa molts i molts i molts anys, contradicció entre l'europeisme i el nacionalisme català, i no hi és avui. A Espanya hi ha gent, també molts polítics, que són neòfits de l'europeisme, i aquests ara enarboren l'europeisme com una bandera de modernitat i com a arma dialèctica contra el nacionalisme català. I és veritat que la nostra bandera europeïsta és més gastada que la seva, que es veu nova de trinca, acabada de sortir de la botiga. I és que la nostra, la nostra bandera europeïsta, fa molts anys que la tenim, que la fem servir, que l'hem feta servir. I molt.

Tercer punt. L'aparició de les noves democràcies de l'Est i de la Unió Soviètica qüestiona l'àmbit de la Comunitat i, de fet, l'organització de tot el continent. Quantes europes hi ha, o hi haurà? On s'ha de situar la frontera de la Comunitat? I la perplexitat puja més encara a l'hora d'interrogar-se sobre l'actitud a tenir amb la Unió Soviètica. Hi ha desconcert.

Quart punt. També darrerament Europa, i especialment la Comunitat, es veu confrontada amb el tema de la immigració, i del caràcter pluricultural que segons com arribarà a tenir Europa. I tampoc en això la resposta no és encara clara.

I he deixat per al final el gran impacte que a Europa ha tingut l'eclosió dels nacionalismes del centre i de l'est d'Europa. Hi dedicaré una especial atenció.

Què ha significat tot això? Ha significat la crisi d'uns criteris molt, o força, implantats en la mentalitat europea. Vull dir en la mentalitat europea oficial. El més important és el criteri que menystenia les reclamacions de les nacions sense estat i que, en general, menystenia el nacionalisme. Es fingia ignorar que els grans estats —França, Espanya, Anglaterra—, o bé simplement els estats mitjans o petits, però ben establerts, consolidats i reconeguts —Holanda, Suècia, Portugal, Noruega, etcètera—, que aquests també són nacionalistes. I es desprestigiava el nacionalisme lligant-lo o bé als excessos de la Itàlia i l'Alemanya totalitària de l'entre dues guerres, o bé presentant-los com a quelcom de tronat i de nostàlgic en el cas dels nacionalismes defensius de molts pobles oprimits. Els nacionalismes —deien— no estaven en el sentit de la història, eren reaccionaris, etcètera etcètera. Aquesta era la doctrina dominant, de la qual, per cert, el Govern espanyol li costa molt desenganxar-se.

En aquesta operació de desprestigi del nacionalisme, el marxisme va jugar un paper molt preponderant, tant el de marca soviètica com, sovint també, el socialisme democràtic. Però no fou un paper únic, perquè certes formulacions liberals anaven pel mateix camí. Això s'ha acabat. Ara hi pot haver la manobra, i hi és, de presentar el nacionalisme com a quelcom de perillósíssim, però mai com a quelcom d'insignificant. I, per altra banda, és difícil d'ocultar que el nacionalisme ha estat capaç de desencadenar moviments d'alliberament contra la dictadura i, com a fet més permanent, no tan conjuntural, que ha estat i és capaç de possibilitar la recuperació de valors humans, individuals i col·lectius de gran importància.

La segona idea que ha trontollat és la idea que els estats eren intocables. Intocables —es deia— en les fronteres, i intocables com a valor suprem de l'ordenació política. Això segon, això segon, per a nosaltres és fins i tot molt més important que el primer: que siguin el valor suprem de l'ordenació política. Perquè ara ja es veu clar, per exemple, que no solament hi ha drets individuals, sinó que també hi ha drets col·lectius, i que no solament hi ha d'haver una carta dels drets humans en termes individuals, sinó també col·lectius, i que tant per als uns com per als altres hi ha d'haver uns mecanismes de protecció internacional. Això és nou, i això és revolucionari.

Aquest esclat nacionalista, òbviament, on és més espectacular és a l'Europa del centre i de l'est. Els casos que a nosaltres més ens pot interessar analitzar són l'alemany, el bàltic, el d'Ucraïna, Geòrgia i Armènia, el de les repúbliques iugoslaves, i un del qual no es parla, no se'n parla gaire, però que crec que nosaltres ens hi hem de fixar especialment, que és el de la República Txeca i Eslovaca. Ara, és cert que a l'Europa occidental

tot això es dona de forma diferent, sensiblement diferent, però no és cert que el que passa en aquests països del centre i de l'est d'Europa no tingui influència aquí. Indubtablement, ens afecta. En tot cas, cal poder parlar d'aquests casos —i del que signifiquen— serenament. Aquí, a tot nivell; no desencadenar cap càrrega de bruixes.

Per part nostra ja hem manifestat molts cops que no «qüestionem» la unitat de l'Estat, i no és que ho diguem ara. Si em permeten una reflexió personal, és a dir, referida a la meua persona, els diré que fa més de quaranta anys —més de quaranta, eh?— que dic, escric i actuo —i subratllo l'«actuar»— d'una manera, en aquest sentit, clara. I quan ja es pot tenir la perspectiva de quaranta anys, ja no s'hi val a expressar dubtes o malfiances, si no és per raons interessades. I ja no cal que, qui sigui —en aquest cas jo mateix—, hagi de donar explicacions: no n'he de donar. Per tant —ho repeteixo—, dit això, per què no es pot parlar sense angúnies ni complexos del que signifiquen la força i el dret —la força i el dret—, ara ja innegables, de les realitats i de les afirmacions de signe nacional a tot arreu? No només s'han canviat les fronteres —no només s'han canviat fronteres—, no només s'han proclamat independències; també s'han reformat estats, i algun esberlament estatal potser s'hauria evitat —el iugoslau, per exemple— si al seu moment hi hagués hagut una adequada reforma. Per això els convidava abans a fixar-se en el que està passant en la República Txeca i Eslovaca, que també és un Estat plurinacional, i que no es desfà, sinó que es reestructura en profunditat.

I encara hi ha una altra cosa: hi ha reagrupaments fets des de la reconquerida llibertat. És el que un diplomàtic nord-americà deia que probablement passaria —deia ell— amb els pobles de la Unió Soviètica i que a hores d'ara ho diuen també molts polítics soviètics: «*Independent but together*», «independents però junts». O sia que a l'est i al centre d'Europa hi ha reunificacions, ruptures, reformes, reagrupaments, però tot amb un —no únic, però sí principal— denominador comú: el dret dels pobles al ple respecte de la seva identitat i el dret dels pobles a l'autodeterminació. Això passa allà, però també incideix aquí.

Aquesta descripció ràpida —necessàriament esquemàtica— del context en què ens movem no seria completa si no hi afegísim dos punts més: el primer, l'especial importància que per a nosaltres té tota la temàtica nacionalista no ens ha de fer perdre de vista que el col·lapse del comunisme representa moltes altres coses: no representa només l'ensorrada del sistema comunista; moltes altres coses, sinó, per exemple, també, la culminació d'una crisi molt profunda que afecta tot el pensament polític, social i ideològic de l'anomenada «esquerra europea». I el segon és que hi ha a molts països d'Europa, i també a casa nostra, una certa crisi moral. Fa poc el Ministre Fernández Ordóñez deia, en unes molt interessants declaracions, la lectura de les quals els recomano: «*Ahora ya no veo interés en la gente por algo que no sea propio*». I afegia: «*En Occidente se ha perdido la fe en demasiadas cosas*» —perdonin que faci servir cites d'altres persones, però de vegades ajuden a dir les coses i a fer-les acceptar.

Per altra banda, aquesta crisi, jo personalment ja fa temps que la denuncio, ho denuncio, vostès ja ho saben, i ho faig amb tota la força de què sóc capaç, perquè no es pot construir un país —i construir Catalunya és el nostre objectiu—, no es pot construir un país només a base de tècnica, d'economia i de ges-

tió. Cal, a més, un ideal col·lectiu, una exigència de superació, i un esperit solidari, comunitari. Fer política a Catalunya vol dir, també, tenir cura de l'energia moral del país.

Aquest és el context en què ens trobem. Ara ens preguntem quina és la nostra situació. Jo crec que és relativament bona. Arran de la polèmica que hi hagué per la meua frase que Lituània..., perdó, que Catalunya és com Lituània —que tal com la vaig formular em continua semblant molt vàlida, però en la qual no entraré si no és que vostès demà en vulguin parlar—, algú va dir que «ja li agradaria a Lituània estar com està Catalunya». I té tota la raó. Deixo de banda que no és el mateix «ser» com Lituània, que és el que jo vaig dir, que «estar» com Lituània. Però el cert és que ja voldrien, no només Lituània, sinó molts altres països —també d'estats ben desenvolupats de l'Europa occidental— tenir un creixement i un dinamisme com el de Catalunya.

Comprenem que no em fa cap recança admetre això: anem bé. No em fa cap recança, perquè de fet és venir a dir que, el Govern de la Generalitat —no sol, però d'una manera molt principal—, des de fa dotze anys està fent bona feina.

Durant els darrers cinc anys, la nostra economia ha crescut una mitjana anual del 4,8%, que és un 0,3 més que la mitjana espanyola, que ha estat, al seu torn, el més alt de la Comunitat.

Les inversions estrangeres han representat, durant aquests cinc anys, un bilió tres-cents setanta mil milions de pessetes i s'han multiplicat per vuit.

La taxa d'atur ha baixat del 20,4%, l'any 87, al 10,27, el mes d'agost d'enguany. Les infraestructures productives —carreteres, vies de ferrocarril, abastament d'aigua, aeroports, etcètera— també han millorat sensiblement. I el mateix es pot dir dels equipaments socials en quantitat i en qualitat: escoles, universitats, hospitals, general assistència sanitària, residències per a gent gran, albergs de joventut, instal·lacions esportives, etcètera. Atenció: dic que tot això ha millorat molt; no dic —perquè de certes coses no es podria dir— que estiguin bé, que estiguin prou bé.

Per altra banda, la producció en ofertes culturals també són millors que abans, i més abundants, i la preparació dels Jocs Olímpics crec que pot produir aprovació i enveja a molts països europeus de primera fila. Afegim a això que, encara que amb entrebancs i retallades, es va consolidant l'autonomia, i que la situació lingüística és millor ara que fa uns anys. Però no ens hem d'enganyar: moltes d'aquestes conquestes són o bé insuficients o bé encara inestables. I en tot cas, en tot, també en el que va bé sense reserves, Catalunya està davant, Catalunya també està davant d'un canvi d'horitzó. Només que jo crec, com ja els he dit, que pot ser per anar a més, no per anar a menys; és a dir, la situació de canvi, i fins i tot d'una certa crisi en el nostre entorn, no ens ha de fer frenar, ans al contrari, ens ha de fer donar un nou impuls al nostre país.

En què ha de consistir aquest nou impuls? Què hem de fer, per anar a més? La nostra política s'ha mogut, i es mou, entorn de quatre eixos principals, als quals vaig dedicar el meu discurs del debat de l'any passat: la competitivitat i la identitat, d'una banda, i el sentit comunitari i la projecció exterior, de l'altra. Els hem de canviar? Crec que no. Amb aquesta política fins ara hem aconseguit avenços importants en tots els camps, com a país i com a societat. Per tant, del que es tracta no és de canviar de política, sinó d'aplicar-la amb més intensitat, adaptant-la a la nova situació i a les noves perspectives, i modificant les priori-

tats d'acord amb el que l'actual moment requereix. I, òbviament, esmenant el que no s'ha fet prou bé o que simplement no ha sortit prou bé. És per això que els deia que per definir el moment present a Catalunya, el terme adequat no és el de «divisió d'aigües», sinó el de «nou horitzó». Perquè aquí no s'ha produït l'esgotament d'un programa i d'un missatge; el que hi ha és que la combinació d'uns progressos i del canvi de conjuntura ens obren un nou horitzó. Per això els deia que, la nova situació, no l'hem de contemplar porugament, sinó amb la confiança que en podrem treure profit.

Analizem això, primer, des d'un punt de vista econòmic. Què hem de fer en aquest camp, en l'econòmic? Dues coses, una de les quals depèn en gran part del Govern de la Generalitat i l'altra no. Parlo primer d'aquesta segona.

Si hagués fet aquest discurs avui fa vuit dies, hauria dit que el primer que havíem d'aconseguir en el camp econòmic era que el Govern central canviés la seva política. El Govern de la Generalitat i els dos partits que en fan part han donat suport a molts aspectes de la política econòmica del Govern central, però ja fa temps que, cada vegada més, hem hagut de dir: primer, que ja no estàvem d'acord amb alguns aspectes de la política macroeconòmica —que justament ha estat el que sempre més havíem aprovat— i, segon, i més important, que estàvem en desacord amb l'absència d'una política microeconòmica, amb l'absència del que se'n diu una política d'oferta i de suport a les empreses. I en desacord també —i sobretot— amb la concepció de l'activitat econòmica que ha determinat la mentalitat i la manera de fer del Govern socialista.

La veritat és que podríem continuar estant d'acord amb alguns aspectes de la política macroeconòmica del Govern, però cada cop vèiem més perjudicial la seva manca de política industrial, el seu concepte limitat de la competitivitat, el seu distanciament i desinterès envers el món empresarial —molt especialment envers el de les petites i mitjanes empreses.

He d'afegir —com a nota negativa— el que ha estat la política agrícola del Govern, tot i que del mes de març ençà hi ha hagut un punt d'inflexió.

Hauria hagut de dir també que el Govern no s'entén amb els sindicats, i que no sabem ben bé si s'entén amb els representants de les grans empreses, però sobretot hauria hagut de dir —amb tota rotunditat i seguretat, això sí, amb tota rotunditat i seguretat— que el Govern no s'ha entès amb el gruix de l'empresariat del país ni ha semblat que s'hi volgués entendre.

La política monetària... Sàpiguen només que els costos financers a Espanya, per exemple, són un 34% més alts que la mitjana dels països comunitaris, i la política fiscal, que podria ser un gran instrument de política econòmica... Ni la política monetària ni la política fiscal no han tingut en compte l'esforç de creació de riquesa.

El mateix pot dir-se de tot el relacionat amb la seguretat social. Hauria hagut de dir que, de vegades, ens queixem que tantes i tantes empreses catalanes —i espanyoles— es venguin a societats estrangeres, i que fa que critiquem els empresaris que ho fan. I és cert que hi ha empresaris d'aquests que mereixen aquestes crítiques, però també és cert que la política del Govern central sovint ha semblat que els convidava a fer-ho.

S'ha dit que el Govern ha fet una política de desindustrialització; s'ha dit això, i és cert. I això és especialment greu per a Catalunya, atesa la seva estructura econòmica i empresarial.

Però durant la darrera setmana s'ha produït un fet que pot ser molt important: el que ha passat, vostès ho saben, és que el Ministre d'Economia ha anunciat canvis en la política econòmica espanyola. Són canvis que, en gran part, es fan en la línia del que amb insistència, des de fa tres anys, el Govern català i Convergència i Unió hem estat reclamant. No tenen l'abast que reclamem, ni tampoc l'abast de les propostes que pocs dies abans havia anunciat la senyora Cresson a França, i que si demà, en el curs de la discussió, els volen conèixer amb detall, jo amb molt de gust els ho explicaré. La senyora Cresson —que també és socialista— ha anunciat una política molt més favorable a les empreses que el Ministre i el Govern espanyols. Però això no treu que el discurs del senyor Solchaga de dijous passat podria ser —podria ser, podria ser, no sabem si ho serà, però podria ser— la cosa més important en sentit positiu que el Govern espanyol ha fet, com a mínim, durant tota aquesta legislatura, que fins ara ha estat, en conjunt, decebedora.

De tota manera, cal insistir en aquest tema —malgrat això que va passar dijous passat— per diversos motius: primer, perquè el canvi de política arriba molt tard i, per tant, el viratge que anuncia el senyor Solchaga ha de ser molt fort. Segon, perquè una mentalitat com la que fins avui ha caracteritzat el Govern i el Partit Socialista és tan marcada per la insensibilitat envers el món productiu... Podria ser que no canviés d'avui per demà... No és fàcil! I, de fet, si s'analitza la proposta de Pressupost per al 1992 s'hi troben diversos punts molt contradictoris amb el que hauria de ser la nova política del senyor Solchaga, almenys tal com l'entenem nosaltres. Per exemple, s'hi troba una disminució del pressupost dels Ministeris d'Indústria i d'Agricultura.

Tot plegat dona la sensació d'un canvi una mica..., un canvi de front una mica precipitat i no consolidat. I sobre això deixin-me fer un comentari, que no faig amb ànim de polèmica, però que faig amb severitat. El senyor Solchaga i el Govern del PSOE durant aquests darrers anys ens han dit coses com les següents: primer, que crearien vuit-cents mil llocs de treball i tots recordem què va passar. Més recentment, que farien quatre-cents mil habitatges..., perdó, habitatges (*rialles*). Bé, de tota manera qui sap, eh?, tal com funciona l'estadística a l'Estat espanyol, potser els poden fer de cop, eh? (*Rialles*.) Quatre-cents mil habitatges, també, en pocs anys com allò dels vuit-cents mil llocs de treball, i tots sabem com això està anant. Fa poc se'ns va dir que Espanya es podria alinear amb els països més poderosos d'Europa, i, abans-d'ahir, que d'aquí a dos anys es crearien més d'un milió de llocs de treball, d'aquí a l'octubre del 93. Jo lamento molt aquestes declaracions, i les lamento molt, a més, en boca d'un home que jo respecto, i el respecte de debò, com és el senyor Solchaga, perquè afirmacions d'aquest tipus fan mal a la seva credibilitat —la credibilitat del Govern, però també la seva, no?. I nosaltres..., i jo personalment necessito creure en algun ministre; ho necessito per raons de política econòmica i general i, evidentment, per altres raons més directament vinculades amb Catalunya. I és una pena que es facin declaracions d'aquest tipus; innecessàriament, perquè ningú no els demana que diguin aquestes coses que ningú no es creu, ningú no els ho demana.

Ara bé, dit això, això reforça aquella impressió que deia de precipitació i fins i tot una mica, diguem-ne, de fugida endavant. O sia que, per tant, i amb ganes, una altra vegada, de subratllar els aspectes positius d'això que va passar la setmana

passada, el que els vull dir és que cal seguir amb interès i amb el que en podríem dir un prejudici favorable el que el Govern i el Ministeri faran a partir d'ara, però exercint una especial vigilància.

Per tant, per al Govern de la Generalitat i per a Convergència i Unió segueix essent vàlid el que deia un document que vaig adreçar al Comitè Executiu de Convergència poc abans de l'estiu. Deia: «Si en algun moment la veu i el paper del Govern de la Generalitat i dels partits que li donen suport poden tenir especial força, això s'ha d'aprofitar, entre altres coses, per reclamar un canvi de la política industrial i agrícola del Govern central i una visió de l'activitat econòmica menys pensada en termes de grans fusions, grans bancs, grans elèctriques, grans multinacionals.» Ja és bo tenir grans bancs i grans elèctriques, tot i que el preu del diner i de l'energia no depèn només del volum de les empreses. Però, fins i tot en països com Alemanya, França, Bèlgica, i no cal dir Itàlia, la força econòmica del país, en un percentatge molt alt, depèn de les empreses que no són molt grans ni poc o molt emparades per l'Estat, que són les que el Govern té oblidades.

No exagero gens quan dic que hem perdut molt de temps i que el retard acumulat és molt gran. El creixement que hi ha hagut a Espanya, i que en diversos aspectes —torno a dir-ho— ha estat especialment marcat a Catalunya, no ha anat acompanyat de millora de la nostra competitivitat. En alguns casos, alguns aspectes, aquest creixement ens ha anestesiat una mica. Fixin-se en les dades: de 1986 a 1990, el producte interior brut espanyol ha tingut un creixement acumulat del 24,9% contra el 16,5 de la mitjana comunitària; ha tingut un creixement acumulat del consum privat del 25,3 contra el 19,8 de la mitjana comunitària; hi ha hagut un creixement del consum públic del 32,7 contra el 10,1; la formació bruta de capital fix ha crescut un 77,8% contra un 32,4 en el conjunt de la Comunitat; el dèficit públic amb relació al producte interior brut ha baixat un 2,3%..., perdó, no, 2,3 punts contra 0,90 a la Comunitat, i la creació d'ocupació ha estat un 18,6% contra un 7%. Aquestes són les dades positives, i molt positives.

Però ara vénen les negatives, i molt negatives. Veuran, com els deia, que no exagero. La inflació ha tingut un creixement acumulat del 42,5% contra una mitjana comunitària del 22,8; les exportacions de béns i de serveis han pujat, respectivament, el 21,9 i el 29,1, i les importacions, en canvi, han pujat un 108,8 i un 45,9. El ròssec de la balança per compte corrent espanyol ha passat de representar un 1,6% positiu respecte al PIB a un 3,5 negatiu —d'un 1,6 positiu a un 3,5 negatiu—; la taxa d'atur ha millorat però encara és la segona de la Comunitat; el cost —i fixin-se en les dades que vénen ara—, el cost laboral unitari ha tingut un creixement acumulat del 33,9 contra el 23,9 en el conjunt de la Comunitat; la productivitat —fixin-se en aquesta— ha crescut a Espanya, durant aquests cinc anys, un 4,7 i a la Comunitat un 8,7; el cost del diner a curt i a llarg és, en conjunt, un 34% més alt que en el conjunt comunitari.

Finalment, de 1986 a 1990, respecte als setze països més importants de l'àrea de l'OCDE —fixin-se en aquesta dada, que és de la Secretaria d'Estat de Comerç—, l'índex de competitivitat exterior de l'economia espanyola ha perdut vint punts.

Bé, encara podríem afegir alguna dada més de les negatives o matisar-ne alguna de les positives, però no cal. Queda clara una cosa: l'actiu més fort de l'Estat espanyol és el creixement i

el dinamisme, però deguts, en gran part, o bé a una combinació de factors estructurals i conjunturals o bé a influència exterior; no deguts a una suficient —una suficient, almenys— adequació nostra a les exigències de l'economia moderna.

Naturalment —i això era el segon punt de què havia de parlar: el que ha de fer la Generalitat—, la Generalitat, a més a més i al marge del que faci el Govern central, també pot i també ha de fer coses. La competitivitat d'un país no depèn només de la política monetària, ni tampoc de la política fiscal —només de la política fiscal—, coses en les quals la Generalitat té cap o poques competències. També depèn de les infraestructures, de la formació, de la recerca i la transferència tecnològica, del medi ambient, del sòl industrial, del cost de l'energia, del suport a la projecció exterior i —com abans els deia—, en general, del suport a les empreses. També depèn de l'actitud de l'Administració: si està orientada en un sentit favorable a l'activitat econòmica creadora de riquesa o no. En tot això —tot això que els acabo de dir— la Generalitat té molt a dir i a fer. Són coses que, en bona part, depenen d'ella.

Ara no analitzaré tots aquests temes en detall, només vull subratllar que el nostre programa de govern en el passat i en el present i per al futur els ressegueix, tots aquests punts, punt per punt. I també he de subratllar: aquest programa, l'hem d'aplicar amb una intensitat renovada i reforçada.

I ara ho il·lustraré amb alguns pocs exemples. Hem de seguir concedint una atenció màxima a tot el referent a formació, encara que, probablement, segurament, amb un nou criteri de prioritització. No segurament: segur.

A part del que en aquest capítol ja s'està fent, i a part de les exigències que plantejarà la reforma educativa, centrarem l'atenció en tres punts. Primer, la formació professional, on confiem, finalment, poder aplicar més del que hem fet fins ara al sistema dual, ara que també, a nivell del Govern central, se n'ha reconegut la superioritat. Segon, la creació de noves universitats i l'aprovació d'un nou pla plurianual —per a les universitats— ara que s'està acabant el que es va fer l'any 1987 i, en aquest nou pla, amb especial referència a la formació de professors; i tercer, el potenciament de la investigació amb la reestructuració de la CIRIT, que ja s'està fent, i l'increment del seu pressupost.

Els posaré un altre exemple especialment significatiu perquè posa de manifest una diferència en la política del Govern central i en la nostra. Els pagesos, sobretot els pagesos amb ganes de posar-se al dia, de ser competitius i de poder continuar fent de pagès, ells i els seus fills, havien posat grans esperances en el Reglament 7/797, de la Comunitat i en el corresponent Decret espanyol 808, a través dels quals rebien subvencions importants per modernitzar les seves explotacions. Doncs bé, quan ja, a Catalunya, més de sis mil pagesos —sis mil— havien fet les inversions projectades i esperaven cobrar, el Govern central, de sobte, va deixar de pagar; va dir que no tenia diners, que no sabia com pagaria, però deixant clar que anava per llarg; l'altre dia se'ns va parlar, fins i tot, de tres anys. I fins i tot quan dimecres de la setmana passada el Ministre Solbes, responent al grup parlamentari català, va amorosir una mica aquesta posició tan tallant, no va precisar tampoc quan pagaria. Repeteixo que això ha fet que els pagesos capaços i amb ganes de competir..., això és el tipus de cosa que ni tècnicament ni econòmicament, però molt menys des del punt de vista del que en podem dir la peda-

gogia i el manteniment de la moral col·lectiva, sense la qual un país no fa res i evidentment la pagesia no farà res, això és el tipus de cosa que no es pot fer si es vol entrar mig amb bon peu a l'Europa del 93. I per això la Generalitat està avançant aquests diners als pagesos. Un exemple entre tants.

Un altre podria ser —i en aquest cas, per desgràcia, el Govern de la Generalitat no pot intervenir com fa en l'anterior— la nostra petició feta des de la Generalitat i feta a través de la representació parlamentària a Madrid de Convergència i Unió que sigui revisat el règim fiscal del sector agrari.

Aquesta insensibilitat també es manifesta en el camp industrial. A Espanya no hi ha hagut política industrial i en els medis governamentals no hi ha hagut confiança ni comprensió envers el món empresarial. I s'ha arribat a extrems com que l'Administració central fa tres anys —tres anys també— que té bloquejades les subvencions que es va comprometre a donar a empreses de la salut catalana i que una pila d'empreses van, diguem-ne, invertir pensant que l'Administració pagaria allò que havia promès.

Tot això, tot això arriba, fins i tot, a afectar la nostra imatge envers els inversionistes estrangers, i això és molt greu perquè una part important del progrés fet per Espanya i per Catalunya de 1985 a 1990 —i explico una mica aquella, diguem-ne, divergència en les xifres que els he donat abans entre les positives i negatives—, una part molt important d'aquest progrés es deu a aquests inversionistes estrangers.

I nosaltres, de cara a aquesta gent, de cara a atraure inversions estrangeres, ja no ens podem refiar dels costos baixos. I fins i tot l'atractiu del mercat pot anar perdent força, de mica en mica; en va perdent. Nosaltres només podem atraure inversions de fora i al mateix temps estimular les de la gent del país, que malgrat tot són les més importants, amb l'oferiment d'infraestructures i suports logístics adequats i amb una actitud col·laboradora i de servei de l'Administració.

No els posaré més exemples perquè no vull que la casuística emmascari el fil del meu discurs. Demà podem parlar de tots els casos concrets que vostès vulguin.

De moment, a Catalunya les coses s'aguanten relativament bé. Això val per al creixement —com els deia— i per al progrés en general, però també per al que fa referència —encara que no prou— a la política d'estímul a la competitivitat. El Govern de la Generalitat ha pogut fer ús del marge de maniobra que ens dona l'autonomia i aplicar almenys part del que hem estat reclamant a nivell d'Estat.

Però no podem ignorar que tenim fragilitats a Catalunya, internes, molt grans i que sovint experimentem pèrdues de poder econòmic propi —també passa a nivell espanyol—, i tampoc no podem ignorar que estem lluitant amb uns criteris de l'Administració central —com he explicat abans— molt poc sensibles a tota aquesta problemàtica. Per tant, hem de fer, per part nostra, tot i més per estructurar bé la nostra economia i conferir-li competitivitat.

En aquest sentit, topem sovint amb dos obstacles: el competencial i el pressupostari. No és només des d'una perspectiva estrictament autonòmica o política que reclamem més competències o més finançament; ho fem també per actuar eficaçment en el camp econòmic i d'acord amb criteris que responguin a la realitat i a les necessitats econòmiques de Catalunya.

Cal que quedi clar: el finançament no és un tema abstracte o estrictament polític, afecta tots i cadascun dels ciutadans, tots i

cadascun dels ciutadans. Pregunto: podem deixar sense acabar la nova Nacional 152 fins a Ripoll? O la carretera Santa Coloma - Olot? O l'eix de l'Ebre fins, com a mínim, a Lleida? O tantes altres coses per l'estil? Podem ajornar més l'eix transversal, que recentment hem començat a construir? (*Remor de veus.*) No se'm sent? (*Pausa.*) Molt bé... (*Rialles.*) Podem..., podem no fer l'embassament de la Llosa del Cavall, que Barcelona i el seu entorn necessitaran aviat? Podem no complir el Pla de metros de Barcelona, tal com està projectat? Podem no invertir les altes quantitats que caldrà gastar en el tema dels residus industrials? La política de medi ambient té, des d'ara, i tindrà durant els anys venidors cada cop més pes i serà cada cop més costosa, però, per altra banda, és de les que millor responen al concepte de nou horitzó i de país de qualitat que ara ha d'amarar la nostra acció col·lectiva. Podem deixar de fer les inversions que això reclama? Podem no continuar la tasca de creació de sòl industrial? Podem deixar d'invertir en l'estudi d'un projecte com el del TGV? Podem deixar de fer totes les vies de comunicació que requereix la política d'equilibri territorial, més les inversions en creació de llocs de treball i de benestar que han de permetre a la gent no haver d'anar-se'n de les seves comarques? En general, podem deixar de fer aquest tipus d'inversions? No podem. Però només les podrem fer si finalment es fa justícia a Catalunya en el tema financer.

I, per altra banda, podem deixar d'actuar intensament en el camp social? No en treurem res, de tenir infraestructures, si no tenim cohesió social, o un bon ensenyament o un clima de confiança. El Govern de la Generalitat, al final d'aquesta legislatura, podrà presentar un balanç, coses del tot fetes o en curs avançat de realització: de 18 noves residències per a disminuïts psíquics, de 8 o 9 centres per a disminuïts físics, de 4.000 noves places en residències assistides per a gent gran, de 48 nous centres d'assistència primària i de 104 noves àrees bàsiques de salut, de 7 nous hospitals amb un total de 960 llits, a part de subvencionar la construcció de 516 consultoris municipals. Podrà presentar una nova legislació de protecció dels infants, i quasi set mil nens efectivament protegits. Podrà presentar una millora notable, quantitativa i qualitativa, en el camp de la formació permanent d'adults. Podrà afegir al seu actiu col·laborar en programes, com el del Pla Integral de la Gent Gran, o el Pla Interdepartamental d'Integració Laboral de les Persones Disminuïdes, o el Programa Interdepartamental de la Renda Mínima d'Inserció. En un altre aspecte, podrà presentar dues presons noves i el pavelló penitenciari. En la present legislatura haurem aplicat a les diferents polítiques d'ajut a l'habitatge, diversos conceptes d'ajut a l'habitatge, més de 70.000 milions de pessetes.

Podem deixar de fer aquesta política? No podem. Hem de canviar algunes prioritats, això sí: per exemple, donar atenció especial a camps tan sensibles com són l'habitatge, l'acceleració en la creació d'àrees bàsiques de salut i l'acció contra les patologies estructurals d'edificis. Però, en termes generals, no podem deixar de seguir fent un important esforç inversor en el camp social.

D'aquí a poc discutirem el projecte de llei de pressupostos, en aquest Parlament. Probablement, l'haurem de fer sense saber encara si hi ha o no hi ha un nou sistema de finançament eficient —d'això, en parlaré després. Ara, els avanço que en aquests moments no podem deixar de fer l'esforç que estem

fent; seria quedar-nos a mig camí, seria perdre moltes de les possibilitats que el que hem fet durant els darrers deu anys ens obre. Per tant, farem un pressupost molt prudent en despeses de funcionament, però que no representarà una interrupció de l'esforç inversor. Catalunya no es podria permetre aquesta interrupció, perquè és un país inevitablement abocat a un gran esforç de competitivitat europea, que no ens resolen prou bé des del Govern central —com ja he explicat—, i abocat, al mateix temps, a un també inevitable esforç d'enfortiment de la seva cohesió social.

He apuntat en aquesta última part del meu discurs el tema de les competències i del finançament. Parlar de competències i de finançament i, a més, de la garantia dels elements bàsics de la identitat catalana, parlar d'aquestes tres coses, això, de fet, és parlar de l'autogovern català, és parlar de l'autonomia catalana. Implícitament o explícitament, tothom està d'acord que l'anomenat Estat de les Autonomies, com a mínim, s'ha de perfeccionar; si no fos així, no es parlaria de la necessitat —i va ser una iniciativa i, fins i tot, la paraula del Govern— d'arribar a un pacte autonòmic; no en parlaria el Govern, no en parlaria el PSOE, no en parlaria el senyor Aznar, no en parlaria el Partit Popular..., no es farien tantes referències al federalisme, en el qual vostès ja saben que jo no crec, però que encara sona a gran agressió constitucional per a molts, i veig, i ho celebro, que el President del Govern tampoc no n'és partidari, del federalisme.

Per altra banda, si molts no creguessin, d'una manera ja més específica, que especialment en el cas concret de Catalunya aquest tema no està tancat, sinó que té molts aspectes pendents, ni hi hauria hagut tant de rebombori amb la recent discussió sobre l'esclat nacionalista a Europa, ni el PSOE i el Govern central haurien acceptat la terminologia del «fet diferencial», ni, fins i tot, es començaria a entrellucar la possibilitat de reformar la Constitució, possibilitat que veig que polítics molt importants espanyols, fins i tot el mateix President del Govern, amb prudència i amb reserva, si vostès ho volen, però ho han acceptat.

El que reclamem nosaltres no és la reforma de la Constitució ni de l'Estatut —si de cas, això s'hauria de fer com a conseqüència de no poder-ho aconseguir de cap altra manera. El que reclamem nosaltres són quatre coses, que ara les diré i que ja les hem reclamades: les hem reclamades tants cops que resulta cansat tornar-ho a fer —jo ho reconec, és cansat tornar-ho a fer, i per a vostès tornar-ho a escoltar. Però ara diuen, diuen, diuen a Madrid que en volen parlar. I, com els deia, d'una manera o altra, tothom ve a dir que l'Estat de les Autonomies s'ha de modificar, d'una manera o altra tothom ho diu. És més: per altra banda, ja som molts —i això és un progrés— els que admeten que Catalunya ha de tenir un tractament diferencial, ja que diferent és també la seva personalitat col·lectiva.

Per tant, explicitem aquests quatre punts. Primer, que Catalunya sigui governada principalment, molt principalment i no només subsidiàriament, pel Govern de la Generalitat. Què vol dir això? Vol dir que l'autonomia no pot ser un sistema consistent a fer que les decisions grosses siguin competència del Govern central i les de menys importància, del Parlament i del Govern de Catalunya. I també vol dir que l'acció de govern feta directament sobre la població i les institucions catalanes, molt principalment, l'han de fer el Parlament i el Govern de la Generalitat, i no el Govern central. S'ha dit que la Generalitat és Estat, i així és: és Estat; és Estat espanyol, a Catalunya. Per a la

gran majoria de coses, no hi ha d'haver dues maneres que l'Estat espanyol estigui present a Catalunya: només n'hi ha d'haver una, només una, que és la Generalitat. Ho repetiré d'una altra manera perquè quedi ben clar: amb l'autonomia, tal com la reclamem, la presència de l'Administració central a Catalunya ha de ser molt petita, i ha de ser substituïda políticament i administrativament per la Generalitat, per a l'important i per al que no ho és tant, i, òbviament, no s'ha de crear, cada cop que la Generalitat assumeix una competència, una estructura i un mecanisme paral·lels per part de l'Administració central, cosa que ara passa sovint.

Posaré uns exemples per fer tot això més entenedor, tres. El primer fa referència a la relació de la Generalitat amb els ajuntaments. Són exemples presos no en funció de la importància de la competència que es discuteix, sinó en funció de la mentalitat que hi ha darrere d'aquesta discussió. Fa referència també a la relació de la Generalitat amb els ajuntaments: el Govern central ha mirat d'interposar-s'hi sempre: ho féu, per exemple, intentant evitar que la Sindicatura de Comptes pogués investigar els ajuntaments catalans; pretenia que només ho pogués fer el Tribunal de Cuentas. Però ara em refereixo a un altre cas, que és el del nomenament dels secretaris d'ajuntaments: el Govern central i el PSOE ens impedeixen que el Govern de la Generalitat nomeni els secretaris, malgrat que fer-ho no vulneraria en res la Constitució i malgrat que, quan es va discutir, ja en el Senat —després del Congrés—, la Llei d'Administració Local, el Govern socialista va introduir a darrera hora una esmena que donava aquesta competència al Govern basc. És evident que aquesta concessió no es pot fonamentar en el règim de concert, i, per tant, és evident que si això és possible a Euskadi ho és a Catalunya, de fet, ho és a tot l'Estat. No entraré ara a estudiar per què es va fer aquesta excepció, entre altres coses perquè ja m'està bé que els bascos tinguin aquesta competència, i perquè l'exemple que els volia donar ja està posat, i ja dic, no és potser, doncs, dels més importants quant a gruix competencial, li pot semblar a algú, però és molt significatiu. L'exemple que volia posar era aquest: no volem que l'Administració central vulgui fer passar pel sedàs i, si pot, obstruir la relació del Govern català amb els ajuntaments. En això, l'Estat i el Govern de Catalunya han de ser la Generalitat.

Un segon exemple: el President de la Generalitat, el President de Catalunya, que, des del punt de vista del que diu l'Estatut, és la personalitat de més pes i de més rang a Catalunya, molts cops, quan hi ha un conflicte en el qual es pot veure involucrat, una manifestació, una tallada de carreteres, un risc d'agressió, encara que sigui llunyana..., desconeix quina serà l'actitud de les forces de seguretat. I consti que la meua queixa no va dirigida a les forces de seguretat en elles mateixes, perquè, en general, he de dir que no tinc motius per queixar-me'n, sinó de les consignes que suposo que reben o que no reben. És cert que el President de la Generalitat pot comptar amb els mossos d'esquadra, però en l'estat actual de coses molt sovint això no és suficient, i, a més, després et vénen i et diuen que aquella carretera és de competència de l'Estat, per exemple. I és difícil governar i és difícil incidir sobre el país sense saber exactament quines ordres es donen a les forces de seguretat. Vostès ja s'adonen que el que els acabo de dir, que no afecta només un problema del President, ni..., ho dic perquè és especialment cridaner, això, no?, vostès ja s'adonen que el que els acabo de dir

enceta un tema de molta més transcendència, però que ara em limito a apuntar.

Tercer exemple: ja a l'època del President Tarradellas es va aconseguir que hi hagués un pla únic d'obres i serveis. Després això fou objecte d'algunes ratificacions molt públiques i solemnes per part del Govern central i del PSOE. N'hi ha prou amb aquesta que ara els donaré a tall d'exemple.

Amb motiu de la discussió de la Llei de Bases de Règim Local, i concretament d'una esmena presentada per la Minoria Catalana, el PSOE, òbviament amb el beneplàcit del Govern, va exposar la següent posició —transcric del diari de sessions. «*No-sotros somos conscientes de que el tratamiento de los planes provinciales en una concreta y particular comunidad autónoma, en la de Cataluña, ostenta antes de esta Ley, antes incluso de su Estatuto de Autonomía, y ratificado por el mismo, en un régimen singular, un régimen distinto en algunas cosas de lo que el artículo 36.2.a) establece. Por tanto, nuestro Grupo, no solamente porque se ve obligado a respetar el mandato concreto de la disposición estatutaria catalana, sino porque no es su voluntad alterar algo que ha sido adquirido por la mayoría de las fuerzas políticas en Cataluña, quiere introducir una modificación transaccional que haga compatible esa diversidad de los planes provinciales en Cataluña con el tratamiento general que queremos dar, en esta materia, en el resto de las comunidades autónomas*».

Però el 25 de maig de l'any passat el Govern central va aprovar un decret, que el Govern de la Generalitat ha recorregut, «*por el que se regula la cooperación económica del Estado en las inversiones de las entidades locales*», que trenca la unitat del Pla d'Obres i Serveis, també a Catalunya —de fet, només a Catalunya, que és on ja hi havia el Pla Únic d'Obres i Serveis—, i atribueix a l'Administració central la competència en dues de les tres seccions en què es divideix el programa de cooperació econòmica local. I no crec sincerament que la causa d'això sigui només el desig socialista de mirar de contrarestar el Govern de Convergència i Unió a la Generalitat reforçant la Diputació de Barcelona. No crec que sigui això, o almenys que això sigui el fet principal; crec que és més que una maniobra de partit, crec que respon a la voluntat més fonda de dificultar, o de contrarestar, o de compensar, la relació directa de la Generalitat amb els ajuntaments. És a dir, altra vegada, de limitar la incidència directa i immediata del Govern de Catalunya en el propi país. Vull dir que aquest tema, aquest tema, és un dels temes pedra de toc de les nostres relacions amb el Govern central.

Bé, això és pel que deia abans: a Catalunya, el Govern, excepte per a algunes coses concretes, que han de ser poques, el Govern és la Generalitat. Aquest és el primer punt que demanem, que d'una manera clara, absoluta, rotunda, plena, sigui establert, i sense constants dubtes d'interpretació.

Segon punt —d'aquelles quatre coses que els deia, la segona. El segon punt fa referència que cal reforçar i garantir més plenament el *status* jurídic del català i recuperar el caràcter exclusiu de la competència en cultura.

Deia fa pocs dies, en el missatge de l'Onze de Setembre, que per a Catalunya la llengua no és un ornament, sinó que és un component bàsic de la nostra personalitat col·lectiva. La personalitat de Catalunya depèn molt de la llengua i, per tant, en el grau que el manteniment d'aquesta personalitat dóna força a la nostra acció col·lectiva —en tots els camps, no només en el cul-

tural— la defensa de la llengua transcendeix el seu marc estricte i esdevé una necessitat per a tots els catalans, també per als que no són catalanoparlants.

Cal dir que la situació jurídica i política del català ha millorat molt, durant els últims quinze anys, és evident. Però, després dels quaranta anys de dictadura i de persecució contra el català, que varen afegir-se a una situació ja difícil, pel tracte que la nostra llengua havia rebut des del segle XVIII, i tenint en compte fets com són la composició demogràfica de Catalunya i el paper de grans mitjans, dels grans mitjans de comunicació, és evident que la llengua catalana segueix estant en situació difícil. I ens cal, per tant, donar un nou impuls a la política lingüística i també a la política cultural.

L'any passat, amb motiu d'aquest debat, ja vaig tocar aquest tema, i vaig dir que, sense renunciar al plantejament basat en el dret personal, que sempre ha inspirat la nostra política lingüística —i que l'inspira—, en contraposició al territorial, sí que calia que en el camp concret de la funció pública s'apliqués un considerable grau de territorialitat. Perquè sense això els catalanoparlants no podran viure en català a Catalunya. Per tant, demanem que tots els funcionaris, amb el període transitori que calgui —i he dir que en alguns aspectes, de l'any passat ençà, s'han fet progressos: progressos com a conseqüència d'algunes sentències, i també, en algun aspecte, de l'actitud positiva que ha adoptat algun ministre del Govern central; però, en fi, hem d'insistir-hi—, demanem que tots els funcionaris, amb el període transitori que calgui, coneguin i usin el català, que els serveis públics es prestin en català —i en castellà, òbviament, quan calgui— i que es consolidi el *status* jurídic del català de cara al seu ús generalitzat.

També demanem que el català sigui reconegut com a idioma oficial espanyol i que, per tant, com a fet d'alt significat polític, pugui ser emprat, com a mínim, en el Senat, i que l'Administració central col·labori en la creació i manteniment de càtedres a l'estranger i estimuli l'estudi del català a la resta de l'Estat.

Finalment, demanem el reconeixement del dret de les comunitats autònomes a formalitzar qualsevol acord lingüístic i tractar amb altres estats i territoris en relació amb temes lingüístics i culturals.

I, en l'aspecte més concretament cultural, en l'aspecte cultural, reclamem el reconeixement de l'especificitat de la cultura catalana com a cultura pròpia de Catalunya i diferenciada. I això suposa, això suposa el reconeixement de la competència exclusiva en cultura. Qualsevol actuació de l'Estat ha de quedar supeditada a l'acceptació de la Generalitat en matèries d'ordenació, d'inversions i de subvencions. Si en tot molt principalment el Govern a Catalunya és la Generalitat, en el tema cultural, molt més, molt més. I, després, també suposa, això, el reconeixement de la competència de projecció exterior.

El tercer punt, la tercera cosa. El tercer punt és el finançament. El tema del finançament té una història llarga i, des d'un punt de vista català, jo crec que ja d'entrada no prou ben plantejada. Perquè el concepte de cost efectiu era perjudicial, especialment per a Catalunya, que sempre havia estat mal atesa per l'Administració central; per tant, el sistema del cost efectiu perpetuava el mal finançament crònic de Catalunya en el sector públic.

Vàrem estar a punt de poder resoldre això bastant bé el mes de febrer de 1982: varen ser els anomenats acords García Año-

veros - Trias Fargas, en part encara inspirats en la manera d'entendre l'autonomia catalana que hi havia hagut els anys 1979 i 1980. Però aquests acords s'havien d'aprovar per llei i aleshores ja el Govern d'UCD era manifestament feble, els socialistes n'eren contraris, d'aquestes acords, i tot plegat va fer que finalment el projecte no s'arribés a discutir a les Corts Generals, que es van dissoldre anticipadament. El nou govern, socialista ja, no acceptà els termes de l'acord de febrer de 1982, i s'entrà en un període d'estancament, tot ell molt negatiu per a la Generalitat i el seu finançament —per al finançament no de la Generalitat, entenguem-nos bé, eh?, per al finançament de Catalunya, i dels ciutadans de Catalunya. Bé, no entraré en detalls, sobre això.

Després de moltes negociacions, que molts de vostès recorden, el mes de novembre del 86 es va establir un nou sistema de finançament, que va representar una millora per a la Generalitat. Tampoc no en parlaré amb detall. En el que sí que hem d'aturar-nos és en els problemes principals de l'actual sistema, alguns ja d'origen, del 86, altres que han anat apareixent del 86 ençà.

En primer lloc, tot i la importància de la variable població en la distribució de recursos, cal destacar que existeix una desigualtat de recursos per càpita entre comunitats autònomes, entre comunitats autònomes amb el mateix nivell de competències, que és difícilment justificable, mirin, que no és justificable des del punt de vista de la prestació de serveis. Així, doncs, la Generalitat de Catalunya disposa, segons les previsions de finançament d'enguany, de 74.410 pessetes per habitant, mentre que el conjunt de comunitats autònomes de l'article 151 tenen 79.179 pessetes per habitant. I tot això sense sanitat, perquè amb sanitat aquest desequilibri s'accentua.

Hi ha altres coses que ho accentuen. Per exemple, aquesta desigualtat és més forta encara si tenim en compte el conjunt de totes les comunitats autònomes de règim comú, i si als recursos de què disposen les comunitats de l'article 143 hi afegim els que hi destina el Ministeri d'Educació i Ciència per a l'ensenyament a efectes d'homogeneïtzació. I, sobretot, s'accentua si tenim en compte que Catalunya té més competències que les comunitats autònomes de règim comú, més competències que s'han d'atendre amb menys diners.

A part d'això, les diferències de finançament entre comunitats autònomes són més notables si —ja ho saben—, si comparem les comunitats de règim comú amb les de règim foral. Així, segons les previsions de finançament de l'any 1990, la Generalitat de Catalunya disposa d'uns recursos per habitant de 73.255 pessetes —eren 74.410 per al 91; per al 90, 73.255—, que se situen lleugerament per sobre de la meitat dels recursos disponibles per al País Basc, per habitant, que són 140.878: 73.000 contra 140.000.

Per no enfarfegar el discurs no els parlaré del finançament dels recursos sanitaris —abans ja els he dit que també aquí rebem quantitats sensiblement més baixes que les altres comunitats, almenys que la gran majoria de les altres comunitats—, ni els parlaré d'altres elements distorsionadors i desfavorables per a la Generalitat, com per exemple que amb el sistema actual el grau de dependència financera és molt elevat respecte a l'Administració central.

Només una cosa vull que quedi clara, per a tothom, d'aquí i de fora d'aquí: amb l'actual sistema de finançament, Catalunya i els catalans —no Catalunya en abstracte: els catalans— rebem,

per serveis als ciutadans, per serveis als ciutadans —no per fer terrenys industrials o per fer carreteres—, per serveis als ciutadans —també en això, però, a més, per serveis als ciutadans—, menys, netament menys, que la mitjana de l'Estat. Això sí que vull que quedi clar.

A això hem d'afegir una altra cosa, diferent, de naturalesa diferent, però que també ens afecta molt negativament. Amb l'actual sistema, Catalunya dona a l'Estat 650.000 milions més dels que rep. Això per començar. Això representa l'11% del valor de la producció global de Catalunya. O sia, de cada 100 pessetes que es produeixen, 11 les perdem —no de cada 100 pessetes que paguem: de les que produïm—, 11 s'en van.

Per altra banda, Catalunya aporta pels volts del 19% dels ingressos de l'Estat en concepte d'impostos i de seguretat social i en canvi rep només el 13% de la despesa de l'Administració. És a dir, que de cada 100 pessetes que paguem ens en retornen 68. Si això mateix s'analitza —de les que paguem, aquestes, de les que paguem, no les que produïm; la diferència està clara—, si això mateix s'analitza d'una altra manera veiem que un català per terme mitjà paga un 20% més que la mitjana dels espanyols, i un 25% si de la mitjana se n'exclou Catalunya. I, en canvi, la despesa de l'Estat per habitant és entre un 15 i un 20% menys a Catalunya, segons els anys, i pels volts d'un 20% si la mitjana s'aplica només a la resta de Catalunya..., a la resta d'Espanya, perdó.

Bé, podria allargar aquesta relació de dades, però em sembla que amb aquestes ja n'hi ha prou per deixar clar que Catalunya pateix, per via fiscal, una gran sagnia. I és una sagnia —ho torno a repetir— que no afecta abstractament el país, o la Generalitat, ni tan sols no afecta només la possibilitat de millorar les nostres infraestructures, o la nostra competitivitat, o la nostra capacitat de crear llocs de treball... Allò que diuen: «Bé, aquests, aquests tenen diners, que s'espavilin: que creïn els terrenys industrials, o que mirin, doncs, de millorar la transferència tecnològica pel seu compte». No, no és això, no. Afecta a tot això també, però insisteixo que també afecta els serveis més elementals, als quals, segons la Constitució, té dret tot ciutadà espanyol. Ho repetiré, això: «als quals, segons la Constitució, té dret tot ciutadà espanyol». Afecta l'ensenyament, afecta les subvencions a les associacions de minusvàlids, afecta l'esport, afecta la lluita contra la drogaaddicció, afecta la protecció de menors, afecta els ajuts als pagesos per una calamarsada, etcètera. Ho afecta tot, i afecta a tothom. I, com deia, com deia —i ara s'en parla tant, de si la Constitució és intocable o no és intocable—, afecta fins i tot la credibilitat de la Constitució. Si més no, el seu article 138, que diu que «les diferències entre els estatuts de les distintes comunitats autònomes no podran implicar en cap cas privilegis econòmics o socials».

Si m'he allargat tant en tot això és perquè quedi clar —aquí i fora d'aquí, en aquest Parlament i en el carrer, a Catalunya i fora de Catalunya, i davant de qui sigui— que això s'ha de canviar. Perquè quedi clar que hi ha una discriminació greu —sí que hi ha discriminació a Espanya: hi ha una discriminació greu contra Catalunya.

El President del Govern va dir fa poc que el fet diferencial no havia de representar discriminació, i té tota la raó! I me n'alegro, que ho digués, perquè vull creure que volia dir que, no pel fet d'haver-hi el fet diferencial català, Catalunya havia de ser discriminada; suposo que volia dir això.

I els he dit tot això perquè quedi clar a Catalunya i fora de Catalunya que la taxa de solidaritat l'hem pagada amb escreix, i que ara, ja, qui ha de reclamar solidaritat som nosaltres.

Quan hi ha qui cobra, per habitant, 140.000 pessetes, i Catalunya en cobra 73.000, en nom de què se'ns reclama, a nosaltres, solidaritat? Quan de cada 100 pessetes que paguem només 68 s'inverteixen a Catalunya, en nom de què se'ns reclama, a nosaltres, solidaritat? En nom de què?

Bé, havíem quedat que ara fa un any, el setembre de l'any passat, començaríem les negociacions del nou sistema de finançament. Això s'ha anat retardant —mai per culpa per nostra, però s'ha anat retardant. Vostès ja coneixen el plantejament que fa la Generalitat: pretenem avançar pel camí de la suficiència i de l'autonomia financeres; és a dir, pretenem disminuir aquests desnivells tan forts i tan negatius que els he explicat —negatius per a nosaltres, insolidaris envers nosaltres—, i de passada, ser tots plegats més respectuosos amb la Constitució. Més respectuosos amb la Constitució, senyors!

I pretenem potenciar els ingressos propis i disminuir les transferències de l'Administració central. També entenem que convé que hi hagi una relació entre els ingressos de la Generalitat i l'activitat econòmica i la recaptació fiscal a Catalunya, i també pretenem assumir un grau —ho hem pretès sempre, i hi insistim molt ara—, pretenem assumir un grau elevat de responsabilització fiscal. Ens interessa per raons estrictament econòmiques, però també ens interessa per la filosofia, la nostra filosofia autonòmica, que diu que no hi ha autonomia si no s'assumeixen totes, i moltes, i si cal totes les que siguin, desagradables responsabilitats.

També pretenem assumir un grau elevat de corresponsabilització fiscal, i com el Conseller Alavedra ha explicat moltes vegades i també hem explicat, la millor manera d'aconseguir tot això és que la Generalitat assumeixi un impost important, concretament l'IRPF. Això és el que volem. Molts més detalls, evidentment, i..., però no m'hi estendré.

Fixin-se que l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i la mateixa LOFCA preveuen la delegació de l'Estat —la delegació de l'Estat a la Generalitat— de la gestió, de la recaptació, de la liquidació i de la inspecció dels impostos de l'Estat recaptats a Catalunya. O sigui que el que demanem és perfectament possible.

Si el sistema es generalitzés, cosa que potser no és necessària ni convenient..., no hi entro, però si es generalitzés, òbviament caldria introduir elements de compensació en certes comunitats autònomes que necessiten aquestes compensacions, i ho hem dit sempre, també, això: no cal que ara ens surtin les declaracions, avui mateix, en el diari: «És que això podria...» No, escolti, si ja ho sabem que hi ha d'haver una compensació! Si ja hi vivim submergits, en la compensació: 68 pessetes de cada 100! 89 pessetes de les que produïm, només! Si ja hi vivim submergits, en aquesta cultura de la compensació! No cal que ens ho diguin! Però el que passa és que, tal com s'està plantejant, arriba al punt de manifesta injustícia envers els ciutadans de Catalunya. Per tant, si el sistema es generalitzés, caldria, òbviament, introduir elements de compensació per a determinades comunitats autònomes que tenen un IRPF molt baix.

En tot cas, aquest sistema permetria assolir tres objectius molt positius: mantenir la pràctica igualtat de recursos per habi-

tant per a un mateix nivell competencial: això és bàsic. Incentivar la bona gestió dels tributs cedits —i he de dir, i això no sé si és un elogi o no; jo crec que és un elogi, que sempre s'ha reconegut a Madrid que la gestió tributària de la Generalitat ha estat francament bona—; mantenir, incentivar, participar en el creixement que experimentin les principals figures impositives de l'Estat.

Bé, com els deia, estem al començament de la negociació. I no acabem de saber quina serà la posició de l'Administració central, però deixin-me dir, només, que a hores d'ara ja no podem donar-nos per satisfets amb una bestreta, bones paraules i l'habitual —no cal dir-ho, *faltaría más*— referència al «seny català». (*Remor de veus*).

És un tema en el qual la nostra actitud ha de ser necessàriament enèrgica. I no per cap raó política, ni molt menys electoral. Pensin que, a nosaltres, és això el que ens mou: és que toca discutir-ho ara. No per cap raó política. Ha de ser necessàriament enèrgica per sentit de responsabilitat envers el nostre país, i envers cadascun dels nostres conciutadans. I espero que aquesta sigui una posició compartida per tota aquesta Cambra.

Quart punt, quarta cosa que reclamem: és el punt competencial. És el punt que, en un cert sentit, resulta més fatigant de tractar —almenys per a mi— perquè és on tenim una confrontació més diària, és una guerrilla més enervant, eh? Des del debat de febrer de 1987 estem repetint, dia sí, dia no, els mateixos arguments. De tota manera, no seria exacte ni just dir que la política de constant i insistent negociació no ha donat cap resultat. Sóc el primer a dir que el balanç no és satisfactori; no n'estic content, però també he de dir que durant la present legislatura hem aconseguit guanys com són: el Canal 33; els anomenats «serrells lingüístics»; un avenç important en la definició del model policial i en el finançament dels mossos d'esquadra; la titularitat i la gestió dels recursos materials de l'Administració de Justícia; la formació —ahir—, la formació professional ocupacional; alguns progressos polítics i jurídics importants en el camp lingüístic —hi he fet referència abans de passada—, i un reconeixement *de facto, de facto*, més ampli, de la projecció exterior de Catalunya.

També hi ha hagut reculades, i hi ha amenaces contra algunes de les nostres competències urbanístiques —per exemple Llei de Costes, per exemple, amb la desgràcia de sortir constantment—, competències en agricultura i pesca, competències en Administració local —ja he parlat abans del Pla Únic d'Obres i Serveis, del qual he dit que era una mena de pedra de toc de les intencions..., per a nosaltres és una mena de pedra de toc de les intencions reals del Govern central—, i, finalment, entre les amenaces preocupants —sobretot per l'argumentació que les sustenta—, i que és molt disminuïdor del Dret Civil català, hi ha el recurs del Govern central contra la Llei de Filiació. I encara podríem afegir que hi ha una sèrie llarga de competències —algunes molt importants: recerca, paradors turístics, INEM, etcètera— de les quals encara, de fet, no hem pogut ni començar a parlar.

Personalment crec que, malgrat tot, hem guanyat més punts que no n'hem perdut, però, en fi, en tot cas, si algú no hi està d'acord, demà ho podem discutir. En tot cas, continuem reclamant que la Constitució i l'Estatut siguin interpretats de manera que les competències exclusives —la de cultura, òbviament, però totes en general— siguin realment exclusives, i que no siguin re-

tallades per lleis bàsiques o altres mecanismes; que siguin interpretats de manera que no sigui possible la Llei de Costes; és un exemple. O que no tingui cap possibilitat de prosperar un recurs com el que el Govern ens ha posat contra la Llei de Filiació; és un altre exemple.

S'ha de canviar la Constitució? S'ha de canviar l'Estatut? Vostès ja saben la nostra opinió: creiem que no. En tot cas creiem que no caldria canviar-ho. Només, evidentment, si es veu que totes les nostres reivindicacions topen, diguem-ne, amb una muralla —ja sigui l'Estatut, ja sigui la Constitució, ja sigui la interpretació que en dóna el Tribunal Constitucional—, doncs, ens hauríem de plantejar aquestes coses. Però, avui com avui no creiem que calgués; el que cal és que s'ha d'interpretar d'una altra manera i el que és segur que s'ha de canviar és la doctrina del Tribunal Constitucional, que cada cop és més antiautonomista.

I si això no és possible, és que ens vàrem equivocar. Si finalment es veu que això no és possible, després de tones i tones i tones de paciència i de donar temps al temps i d'anar aprofitant el que tenim, serà que ens vàrem equivocar en acceptar l'Estatut i la Constitució que tenim.

Però, afortunadament, el partit del Govern ha dit: «Que ens diguin exactament què volen i ho estudiarem». Ha dit això. Bé, doncs «Volem això», i ja en parlarem.

El Govern i el PSOE han d'entendre que, després de tants anys, la nostra voluntat de negociar i de tornar a negociar, i de tornar a negociar esdevé quasi patètica. I no és bo abusar-ne, d'això. I no pel que pugui ser la reacció de l'actual Govern de la Generalitat, ni per la nostra creixent capacitat de pressió —que la tenim, una creixent possibilitat de pressió, i que l'exercirem—, ni tampoc pel que, segons les enquestes no fetes per la Generalitat, però més d'una, segons les enquestes, sembla clar que es produeix, que és un increment fort dels sectors de població catalana que reclamen més autonomia. No només per això no és bo abusar-ne, sinó perquè la història està plena d'exemples que, no haver fet cas en un moment donat a un interlocutor d'esperit constructiu, després s'ha lamentat. No es pot abusar d'un govern, però sobretot no es pot abusar d'una institució que representa tot un país.

El nou impuls que ens cal per assolir els nous horitzons de competitivitat, de reconeixement nacional i de més poder polític i econòmic —els nous horitzons de competitivitat, reconeixement nacional i més poder polític i econòmic— no pot tenir com a motor principal ni les influències exteriors, ni cap moda política, ni cap decisió de caràcter tàctic, ni cap mecanisme tècnic. Aquest impuls ha de sortir de nosaltres mateixos. No aconseguirem cap dels nostres objectius —i els repeteixo, i perdonin que sigui pesat: ni el de ser un país econòmicament dinàmic, ni el de tenir un alt nivell cultural, ni el de guanyar-nos una bona imatge internacional, ni el d'assolir les necessàries cotes d'autogovern, ni el d'enfortir la nostra identitat—, no aconseguirem res d'això sense una gran mobilització moral del nostre poble.

Per això la crisi de valors —pròpia de molts països occidentals i a la qual abans he fet referència— és per a nosaltres especialment perillosa. Nosaltres no som un país «instal·lat», amb garanties totals de res: ni de supervivència. No tenim garanties plenes ni de supervivència. Nosaltres hem defensat cada dia la nostra identitat, i també tot allò que faci possible l'ambició, que són dues coses que en el nostre cas van lligades. Nosaltres no conservarem una identitat forta si no som ambiciosos.

Per això faig una crida constant —que aquí renovo—, una crida constant a tota la població catalana perquè hi hagi entre nosaltres molt d'esperit de superació, molt sentit de responsabilitat i un gran esforç de qualitat. Quan diem que «la gent és la força de Catalunya» estem en la línia d'aquesta crida. Perquè, de fet, el que diem és que no tirarem el país endavant si la gent de Catalunya —els 6 milions de catalans— no tenen protagonisme i iniciativa, no són gent preparada, no se senten responsables i no tenen autoestima. I això depèn, en bona part, del Govern i de les institucions, però també depèn molt que la gent en sigui conscient, que els ciutadans en siguin conscients.

Tampoc no tirarem el país endavant sense cohesió interna; tampoc no assolirem el nou horitzó sense cohesió interna. Per això, i a part de les raons principals de justícia i solidaritat, per això és tan important tot el referent a equilibri territorial i política social.

Lligat a això hi ha el tema cabdal per a Catalunya de la convivència; cabdal per a Catalunya i cabdal per a tots els països amb ambició de futur i de qualitat espiritual. Honora Catalunya —i em fa molt de goig poder-ho dir—, honora Catalunya que hagi posat sempre aquest valor, el de la convivència, per damunt de qualsevol altre. Això honora Catalunya i honora el nacionalisme català, que també n'hi ha posat.

Quan dic —i sempre ho he dit, no d'ara, de fa molts anys, de sempre!— que la convivència i la cohesió com a país estan per damunt de tot, vull dir «per damunt de tot». Vostès saben, per exemple, la capital importància que dono a la llengua. Avui també hi he insistit, perquè la llengua, realment, és un carreu bàsic, és una paret mestra d'aquesta personalitat catalana que a tots i en tot —a tots i en tot: als sis milions de catalans, i en tot— ens beneficia. Però sempre he dit, dirigint-me sobretot als que troben lenta la recuperació del català, que a mi també m'agradaria que fos més ràpida, però als que troben lenta aquesta recuperació els he dit, i a tothom en general —altres seran per altres motius i des d'altres perspectives potser contradictòries—, sempre he dit que hi ha una cosa més important, fins i tot que la llengua!, que és la convivència, i que hem d'adaptar la política de recuperació lingüística a aquesta exigència. Però ara no pretenc tornar a parlar del català, ara el que vull és subratllar que la convivència, utilitzant una expressió que he emprat altres cops, és per a Catalunya un bé preciós; és un bé preciós, contra el qual ningú, ningú, ningú no té dret a atemptar. Ni per visions parcials del que és el nostre poble, ni per interessos de partit o electorals, ni per radicalismes de cap mena: ningú no té dret a atemptar contra aquest bé, el més preciós de Catalunya. Ningú.

Senyores i senyors diputats, bé, vostès ja poden comprendre que per a un home com jo el moment present m'oferia la possibilitat de parlar a fons i llargament, molt més del que he fet, de dos temes que, donada la meua trajectòria personal, em produeixen una fonda satisfacció. Em refereixo a l'esclat nacionalista i em refereixo a la victòria política i ideològica del sistema democràtic i, en general, dels sistemes econòmics, socials, religiosos, intel·lectuals, basats en la llibertat. Jo n'he parlat, però només el just per situar les coses; just per deixar clar, per exemple, que el que està passant dóna nova força i nou alè al sentit d'identitat arreu, arreu del món i, òbviament, a Catalunya. És una nova força i és un nou alè que incorporem al nostre moviment nacional.

Però no hi he insistit més; primer, per autodisciplina i, en segon lloc, perquè crec que el moviment nacional català –naturalment no parlo del cent per cent del catalanisme polític, no puc parlar en nom del cent per cent del catalanisme polític, no ho he fet mai, sinó del que representa Convergència i Unió Democràtica i altres organitzacions de sectors catalanistes propers, polítics o no, que, de tota manera, representen ara per ara..., són àmpliament majoritaris, eh? Però el moviment nacional català no s'ha d'apartar de la seva manera de fer, de la seva manera d'entendre el país, del seu ritme i del seu objectiu. Òbviament –i ho torno a dir–, ara, això sí, tot això amb més força i conscient que se li obre un nou horitzó.

En altres indrets d'Europa o d'Espanya aquest nou horitzó pot ser inquietant. Jo crec que a Catalunya, el moment actual, té més de noves i positives perspectives de futur que no pas d'inquietud. I baso aquesta convicció en tres coses. Primera, que el nostre objectiu respon bé al que, al meu entendre i més enllà del moment actual de vacil·lació, probablement serà l'esperit d'Europa, de l'Europa que, malgrat tot, acabarà construint-se. Nosaltres aspirem a crear un model de nació basat en la llengua, la cultura i un fort sentit d'identitat, en l'esforç de modernització i de progrés econòmic i social, en l'esforç també de qualitat i de superació i en la capacitat de conviure en el si de marcs polítics i institucionals més amplis. Aspirem a això i, òbviament, ho torno a dir, ara, ara tot això ho podem perseguir amb més força.

Segona raó en què baso aquesta meva convicció optimista sobre el nostre futur: és la força de la realitat en què ens sustentem. Realitat feta, evidentment, de llengua i de cultura i també de consciència històrica i de tradició jurídica –i això valdrà la pena que el Ministre de Justícia i el President del Govern ho tinguin present, també–, de tradició jurídica; realitat feta, evidentment, de llengua i de cultura i també de consciència històrica però a la qual contribueixen fets que vénen de menys lluny, de més a prop, però que avui són molt operatius sobre la menta-

litat col·lectiva catalana: el nostre model social, la mentalitat de progrés que predomina a casa nostra, la voluntat d'estar al dia, la capacitat de síntesi entre tradició i modernitat, entre l'Europa del nord i la Mediterrània, entre universalisme i particularisme.

I finalment, baso aquesta meua confiança en el fet que crec que, en el seu conjunt, la població catalana té consciència de tot això, que no ho vol perdre i que està disposada no solament a conservar-ho, sinó també a defensar-ho i a perfeccionar-ho.

Per tant, forts d'aquesta confiança, seguirem amb un nou impuls –això sí–, forts d'aquesta confiança seguirem la nostra política de construcció sistemàtica del país amb el nostre ritme i amb la nostra manera de fer, en la línia del nacionalisme integrador, eficaç i ètic que propugnem. Integrador de tota la població de Catalunya, de tot el territori de Catalunya, de tota la història i de tots els valors. Eficax en el terreny de les realitzacions concretes, tant en el camp infraestructural i econòmic, com en el social i cultural, com en el de la consecució de cotes creixents, les necessàries cotes que una nació com Catalunya necessita d'autogovern i de llibertat, de competència i de finançament. I ètic –nacionalisme ètic–; ètic perquè sense conviccions ètiques i sense exigència moral no es pot construir un país, no se'l pot vertebrar, no se'l pot vertebrar.

Demà vostès, amb tota seguretat, podran dir-me: «No va parlar d'això, no va parlar d'allò, del de més enllà...» Bé, i tindran raó! Demà si volen en parlarem, tant com vulguin. Avui he mirat, simplement, de deixar definits els punts bàsics del pensament, de l'acció i de l'actitud del Govern de la Generalitat.

Senyores i senyors, senyor President, gràcies per la seva atenció.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor President.

La sessió començarà demà a dos quarts de deu del matí.

Se suspèn la sessió.

(La sessió se suspèn a tres quarts d'una del migdia i vuit minuts.)

MANUAL PARLAMENTARI

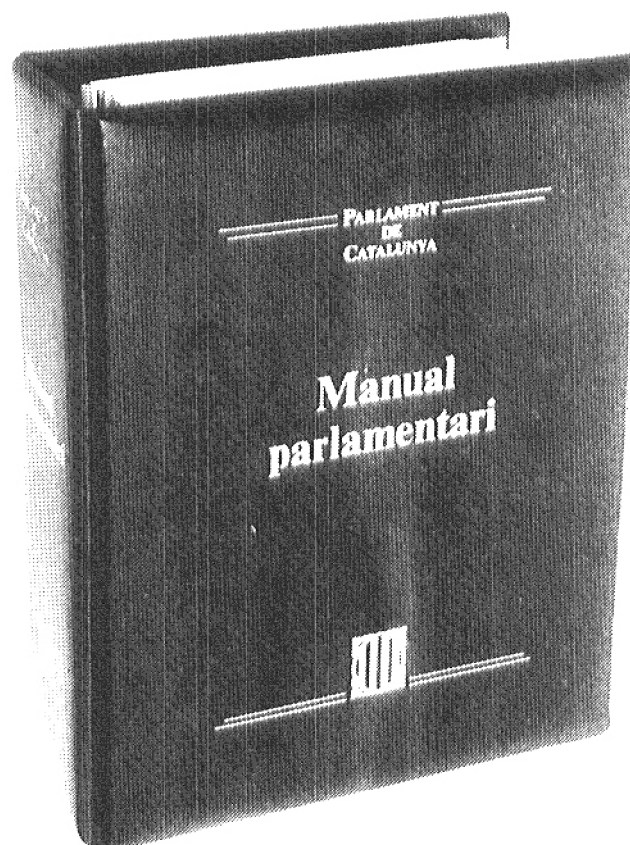
Publicacions del Parlament de Catalunya
21,5 x 17 cm.

Collecció de fulls intercanviables i actualitzables amb les referències de consulta més freqüent per al treball parlamentari.

Cada full porta en lloc destacat l'índex de la secció, la subsecció i l'apartat a què pertany, i, si escau, un número de foli, de manera que no hi hagi dubtes quant a la seva col·locació.

L'obra consta de :

- Arxivador de plàstic termosoldat estampat en or i amb anelles, amb capacitat per a 500 fulls.
- Separadors de seccions de cartolina plastificada.
- Blocs de fulls corresponents a una secció o una subsecció tancats en bosses de plàstic soldades.

SECCIONS

- Normes bàsiques
 - Constitució Espanyola
 - Estatut d'Autonomia de Catalunya
 - Lleis de Desenvolupament Bàsic de l'Estatut
 - Normes d'Autonomia Reglamentària del Parlament
 - Lleis Orgàniques de l'Estat
- Els Diputats i els Grups parlamentaris
 - Resultats Electorals
 - Diputats de la Legislatura Actual
 - Grups Parlamentaris
- Els òrgans de la Cambra
 - El Ple del Parlament
 - El President i la Mesa del Parlament
 - Junta de Portaveus
 - Diputació Permanent
 - Comissions Parlamentàries
 - Comissions permanents legislatives
 - Comissions permanents no legislatives
 - Comissions de legislatura
 - Comissions creades per llei
 - Comissions d'investigació
- Règim i govern interior i serveis del Parlament
 - Estatuts de Règim i Govern Interior
 - Normes Complementàries de Règim Interior
 - Horaris Generals i Calendari Parlamentari
 - Organigrama dels Serveis del Parlament
 - Gabinet de Presidència
 - Oficialia Major del Parlament
 - Serveis Generals
 - Servei d'Ofidoria de Comptes i Caixa
- El treball parlamentari
 - Resum de Dades del Treball Parlamentari
 - Índex de Tramitacions
 - Referència dels Textos Aprovats en Anteriors Legislatures
- Directori institucional
 - Generalitat de Catalunya
 - Administració de l'Estat a Catalunya
 - Principals Serveis d'Administració Local de Catalunya
 - Altres Institucions de Catalunya
 - Institucions i Administració Central de l'Estat
 - Parlaments i Govern Autònoms
 - Organismes Internacionals

PREUS

	PTA
— Obra completa, amb els 457 fulls editats fins ara	1.500
— Arxivador	200
— Joc de separadors	60
— Blocs de fulls disponibles:	
A.1 Constitució Espanyola (i Índex analític)	220
A.2 Estatut d'Autonomia (i Índex analític)	100
A.3 Lleis de Desenvolupament Bàsic (Conté:	
A.3/1 Llei del Parlament, el President i el Consell Executiu de la Generalitat (i Índex analític)	
A.3/2 Llei del Consell Consultiu de la Generalitat (i Índex analític)	
A.3/3 Llei del Síndic de Greuges (i Índex analític)	
A.3/4 Llei de la Sindicatura de Comptes (i Índex analític)	
A.3/5 Llei de Finances Públiques de Catalunya (i Índex analític)	
A.3/6 Llei de Normalització Lingüística a Catalunya (i Índex analític)	280
A.4 Normes d'Autonomia Reglamentària del Parlament (Conté:	
A.4/1 Reglament del Parlament de Catalunya	
A.4/2 Apèndix del Reglament del Parlament	
A.4/2.1 Normes interpretatives o supletòries dels articles del Reglament del Parlament	
A.4/2.2 Normes supletòries dels preceptes del Reglament del Parlament	
A.4/3 Índex analític del Reglament del Parlament i de l'Apèndix del Reglament)	150
A.5 Lleis Orgàniques de l'Estat (Conté:	
A.5/1 Ley Orgánica 2/1979, de 3 de octubre, del Tribunal Constitucional, i Índex analític)	75
B.2 Diputats de la Legislatura Actual (Edició 01.12.84)	420
B.2 1. ^a actualització (01.03.86)	45
C. Els òrgans de la Cambra	75

2.ª EDICIÓ

Jaume Sobrequès
Francesc Vicens
Ismael E. Pitarch

Prefaci dels M. H. Srs.
Heribert Barrera
i Miquel Coll i Alentorn

Publicacions
del Parlament
de Catalunya

Barcelona 1987. 504 pàgines. ISBN 84-505-6832-3
Preu: 10.000 PTA.

Paper couché i religadura en
símil pell, estampada a 4
colors, protegida amb
sobrecoberta d'ace-
tat transparent

231
fotos a tot color
i a tota plana, originals
de Francesc Català i Roca
i altres fotògrafs i arxius

78 fotos històriques en blanc
i negre, reproduïdes en bitò

15 gràfics i esquemes sobre l'organització
i el funcionament parlamentaris

C O N T I N G U T

Prefaci del M. H. Sr. Heribert Barrera
Prefaci del M. H. Sr. Miquel Coll i Alentorn

**La institució parlamentària en la
història de Catalunya**, per Jaume
Sobrequès i Callicó

Origen
Major edat el segle XIII
El funcionament de les Corts Medievals
L'època d'or de les Corts
Les Corts i la crisi del segle XV
Les Corts escenari del redreçament
polític
Progressiva decadència de les Corts els
segles XVI i XVII
La desaparició definitiva de les Corts

El Palau del Parlament, per Francesc
Vicens

La Ciutadella de Felip V
Un segle i mig de repressió

L'arsenal de la Ciutadella
D'arsenal a palau reial
De palau reial a Museu
La instal·lació del Parlament durant la
República
L'etapa actual

El Parlament de Catalunya, per
Ismael E. Pitarch

I. Crònica del Parlament
*El parlament de la Generalitat restaurada
(1932-1939)*
Composició del Parlament
Esdeveniments històrics més importants
en la vida del Parlament
La funció legislativa
La funció de control
Altres funcions del Parlament
El Parlament de la Generalitat restablerta
Les eleccions al Parlament de Catalunya

II. Les funcions del Parlament
La naturalesa i la funció del Parlament
El sistema d'autogovern de Catalunya
Característiques del Parlament
*La funció i les competències legislatives
del Parlament*
Les funcions de creació, control i impuls
de l'acció política i de govern
La funció electiva
La funció integradora i solidària
El funcionament del Parlament
L'elecció del Parlament
Els diputats
La seu i el temps de treball
Els òrgans del Parlament
El sistema de treball i de decisió
El procediment legislatiu del Parlament
El control i l'impuls polític de l'acció de
govern
La publicitat i el coneixement del
Parlament
Els serveis del Parlament

SUBSCRIPCIÓ

CONDICIONS

La subscripció és anual, per anys naturals. El període de subscripció fineix, doncs, el 31 de desembre de cada any. Les altes produïdes durant el curs de l'any es comptaran, als efectes de cobrament, des de la primera setmana de cada trimestre natural, sigui quina sigui la data de subscripció dins aquest trimestre.

La tramesa regular dels exemplars de subscripció començarà en rebre's l'import corresponent i la butlleta de subscripció degudament emplenada.

El subscriptor que no renovi la subscripció abans del venciment serà donat de baixa; tan bon punt es rebrà l'import de la renovació es reprendrà la tramesa del Butlletí, però sense dret als exemplars no rebuts.

L'Administració de les publicacions oficials del Parlament pot modificar en qualsevol moment el preu de subscripció, el qual tindrà efectes, per als subscriptors ja donats d'alta, a partir de la primera renovació de subscripció. Els preus de subscripció vigents consten al peu d'impremta de cada número de les publicacions oficials.

El pagament es pot fer:

- a) En metàl·lic, a la Caixa del Parlament
- b) Per transferència bancària, al compte número 500-5-22559-41 de la Caixa d'Estalvis de Catalunya
- c) Per gir postal
- d) Per xec registrat (el xec no registrat no serà admès).

BUTLLETA

Nom

carrer num.

telèfon població codi postal

desitja subscriure's al ☐ BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

☐ DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

☐ BUTLLETÍ OFICIAL i al DIARI DE SESSIONS (subscripció conjunta)

d'acord amb les condicions establertes i els preus vigents,

a partir del dia de de fins al dia 31 de desembre de 19

Amb aquesta finalitat, i amb data de de 19 envia

per núm. la quantitat de pessetes

(gir/xeu al portador)

..... de de 19

Signatura

BUTLLETÍ OFICIAL
i
DIARI DE SESSIONS
DEL PARLAMENT
DE CATALUNYA

Palau del Parlament
Parc de la Ciutadella
08003 Barcelona

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Edició i subscripcions: Servei de Publicacions del Parlament de Catalunya,
Palau del Parlament, Parc de la Ciutadella, 08003 Barcelona. Telèfon 300.62.63.

Subscripció anual: 6.000 pessetes. Subscripció anual conjunta amb el Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya: 13.000 pessetes. Número solt: 120 pessetes. (Preus amb IVA inclòs).

Dip. Leg. B-27.966-80. ISSN 0213-7976 (general) ISSN 0213-7984 (sèrie P)

.....

